

Tisková zpráva, Nadace ČEZ 15.11.2020

Paměť krajiny se vrací tam, kde kdysi cesty lemovaly ovocné aleje a zaniklé obce byly plné ovocných sadů

Ralsko – Dolní Novina, Medný, Proseč, Kostřice; jména zaniklých obcí v Ralsku, která ani některým místním už nic neříkají. Obecně prospěšná společnost Geopark Ralsko je proto chce připomenout tím, že podél poměrně frekventované cyklostezky začala vysazovat ovocné stromy, jež původně rostly podél cest či v sadech u domů v těchto obcích. V místech, kde stávaly domy Dolní Noviny tak začalo zakořeňovat třicet ovocných stromů. Na výsadbu této „paměti“ krajiny přispěla Geoparku Ralsko v rámci grantu Stromy Nadace ČEZ částkou 81 200 korun.

„Obecným cílem našeho projektu je obnova historických alejí v lokalitách zaniklých obcí Ralska a záchrana původních regionálních odrůd jabloní a hrušní. Vzhledem k předchozímu dlouholetému fungování vojenského výcvikového prostoru zde totiž zaniklo přes 17 obcí i s kostely a hřbitovy. Jediné, co po nich kromě sklepů a starých studen zbylo, jsou přestárlé ovocné stromy. Odchodem obyvatel totiž zmizel i hospodář, jenž by o krajinu pečoval, a byla zpřetrhána "paměť" krajiny. Z toho důvodu je obnova aleje i vzpomínkou na zaniklé obce,“ říká Lenka Mrázová, ředitelka Geoparku Ralsko, o.p.s.

Jak dále poznamenala, vzhledem k současným restriktivním opatřením se do výsadby pustili jen v omezeném počtu osob. „Původně jsme počítali s dobrovolníky z řad veřejnosti a hlavně s dětmi ze základních škol v Kuřivodech a Mimoni. Jsme tu ovšem jen my zaměstnanci společnosti a naši blízcí. Svým příjezdem nás ovšem potěšil hejtman Libereckého kraje Martin Půta. Se slovy, že u takové významné události jako člen správní rady nemůže přece chybět, vysadil první hrušni máslovku původem z obce Medný.“

Na základě každoročně aktualizovaného mapování starých ovocných stromů v místech zaniklých obcí byly odebrány rouby vhodným odrůdám a ty se naroubovaly na vysokokmeny. Samozřejmě by to nešlo bez pomoci odborníků. Geopark Ralsko proto spolupracuje se Střední zahradnickou a zemědělskou školou Libverda v Děčíně. Regionální odrůdy jsou pak průběžně určovány ve spolupráci s českými a saskými pomology. Některé je ovšem pro ně velmi obtížné určit, protože již nikde jinde nemají srovnání. „Dlouhodobě také spolupracujeme se zahradníkem Vlastimilem Kocourkem a pomologem Ondřejem Dovalou a samozřejmě s vlastníkem velké části pozemků v bývalém vojenském prostoru, na kterých hospodaří, panem Ing. Římsou. Všem patří náš dík, pochopitelně i Nadaci ČEZ za finanční podporu,“ kvituje Lenka Mrázová.

Výsadbu nové či obnovu stávající zeleně v katastrech měst a obcí podporuje Nadace ČEZ prostřednictvím grantu Stromy již devět let. V rámci celé republiky tak bylo podpořeno bezmála 600 zelených projektů za téměř 60 milionů korun. „Hlavním smyslem podpory je obnova starých a výsadba nových alejí, které do české kulturní krajiny přirozeně patří. Obecně prospěšná společnost Geopark Ralsko tuto myšlenku zcela naplňuje svým projektem výsadby původních odrůd ovocných stromů tam, kde kdysi hojně rostly a dnes už po nich není ani památka,“ uzavírá Michaela Ziková, ředitelka Nadace ČEZ s tím, že letos byl navíc grant rozšířen i na obecní sady, parky či veřejné zahrady. Dlouhotrvající enormní zájem o grant Stromy pak vedl správní radu nadace i k úpravě zásadního pravidla, takže nyní kromě měst a obcí mohou o něj žádat i neziskové organizace

A jaké původní odrůdy byly v Ralsku vysazeny? **Hrušně:** Merodova máslovka (zaniklá obec Medný), Salisburyova, Eliška, Esperova máslovka (zaniklá obec Proseč); **jabloně:** Kožená zimní reneta (zaniklá obec Medný), Královino, Baumanova reneta (zaniklá obec Kostřice) a Kleinerherrnapfel, Zuccalmaglio reneta (zaniklá obec Proseč). Celkem bylo odebráno 70 roubů a vysazeno 30 stromů, přičemž ve střídajícím se pořadí dvě hrušně a jedna jablono. Stromořadí, kromě zvýšení diversity, poslouží také jako větrolam, protože cyklostezka vede po náhorní planině s výhledem na Ještěd na jedné straně a hradní zříceninu Ralsko na straně druhé. Navíc porostou tam, kde již v minulosti podobná alej byla.

Ota Schnepf

regionální manažer komunikace
a mluvčí Skupiny ČEZ pro severozápadní a střední Čechy

ČEZ, a. s.

Teplická 874/8, 405 49 Děčín IV

tel.: 411 122 121

mobil: 724 829 796

e-mail: ota.schnepf@cez.cz